

Voorstel “herdelegatie Nederlandse Enum zone .1.3.e164.arpa”

van SIDN/Stichting ENUM
aan Ministerie Economische Zaken

Augustus 2006

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Achtergrond.....	4
3	Positie SIDN	5
4	Uitgangspunten	6
4.1	Aanbevelingen NLEG Rapport.....	6
4.2	Indirect Model	6
4.3	Neutraliteit	6
4.4	Limitatieve scope	6
4.5	Laagdrempelige toegang en marktwerking	7
4.6	Kostengeoriënteerde tarieven	7
4.7	Continuïteit	7
4.8	Geen veldproef, maar direct live	7
4.9	Scheiding van risico's	8
4.10	Committent overheid en marktpartijen	8
4.11	Evaluatie en vervolg.....	8
4.12	Convenant	8
5	Stichting ENUM Nederland.....	8
6	ENUM Platform	9

Leeswijzer:

SIDN (Stichting Internet Domeinregistratie Nederland) heeft met als doel de ontwikkeling van publieke Nederlandse ENUM zone een onafhankelijke stichting opgericht: Stichting ENUM Nederland (zie ook paragraaf 4). Dit is gedaan om de eventuele bedrijfsrisico's van het .nl domein en het ENUM domein van elkaar te scheiden. Stichting ENUM Nederland wordt echter krachtig ondersteund door SIDN. Daarbij zorgt SIDN ervoor dat kennis, expertise en infrastructuur die bij SIDN aanwezig is, ook optimaal benut wordt in Stichting ENUM Nederland. Daar waar in het document gesproken wordt over de positie en kerncompetenties van SIDN, geldt dit derhalve ook voor Stichting ENUM Nederland. De in het document genoemde uitgangspunten, voorstellen en toezeggingen van SIDN, gelden ook voor Stichting ENUM Nederland.

1 Inleiding

Dit document bevat het voorstel van de wijze waarop SIDN c.q. de Stichting ENUM Nederland, de publieke variant van ENUM (*Public ENUM*) in Nederland wenst te ontplooiën. Het biedt een onderbouwing van het verzoek d.d. 31 augustus 2006 tot herdelegatie van de Nederlandse ENUM zone .1.3.e164.arpa.

Stichting ENUM Nederland neemt met dit verzoek tot herdelegatie van de Nederlandse ENUM zone graag het initiatief en de verantwoordelijkheid op zich om de Public ENUM registry functie (Tier-1) te operationaliseren. Met het operationaliseren van de registry functie komt Stichting ENUM Nederland tegemoet aan de groeiende vraag naar Public ENUM diensten in Nederland van marktpartijen die op basis hiervan producten en diensten willen ontwikkelen. Dit is een gunstig moment om met Public ENUM te starten, om innovatieve ontwikkelingen te stimuleren en de kans op succes te vergroten. Stichting ENUM Nederland zal direct na het verkrijgen van de delegatie met een nader te bepalen onafhankelijke partij een overleg- en communicatieplatform inrichten om de verdere implementatie van ENUM in Nederland gestalte te geven.

In de volgende paragrafen zal een beschrijving worden gegeven van de achtergronden, de kerncompetenties van SIDN en de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden. Bovendien bevat het voorstel een schets van de formele en organisatorische structuur waarin Public ENUM een nadere uitwerking dient te krijgen.

2 Achtergrond

Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN) is gevestigd in Arnhem en is sinds 1996 verantwoordelijk voor de uitgifte en registratie van *.nl*-domeinnamen. Met meer dan 2 miljoen domeinnamen behoort het *.nl* Internetdomein tot de drie grootste ccTLDs ter wereld. Door flexibiliteit, kennis en expertise heeft SIDN vanaf het begin deze groei in goede banen geleid. Wereldwijd kunnen organisaties en particulieren een *.nl*-domeinnaam aanvragen. Dat gebeurt via zogenaamde registrars, die de rol van tussenpersoon vervullen tussen de aanvrager van een domeinnaam en SIDN. Deze bijna 2000 registrars zijn veelal ondernemers die websites hosten en internettoegang leveren.

Al sinds 2002 is SIDN nauw betrokken bij de ontwikkelingen van ENUM in Nederland. Als lid van de Nederlandse ENUM Werkgroep (NLEG) heeft SIDN actief bijgedragen aan het tot stand komen van het rapport *ENUM in Nederland*. De Nederlandse ENUM zone wordt momenteel beheerd door het Ministerie van Economische Zaken. Zij ziet voor zichzelf echter geen rol weggelegd in de operationalisering van ENUM en wil dit overlaten aan de markt (NLEG rapport aanbeveling 10).

In haar rol als registry van het *.nl* top-level domein is SIDN de afgelopen jaren nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de publieke variant van ENUM (*Public ENUM*) door de internationale Internetgemeenschap. Vooral de afgelopen twee jaren heeft ENUM internationaal aan belangstelling gewonnen. In een aantal landen is ENUM door de desbetreffende ccTLD registry al in productie genomen en in verscheidene andere landen zijn nog veldproeven gaande.

Ook in Nederland groeit de vraag naar ondersteuning van ENUM technologie. Geleidelijk wordt deze technologie nu door de industrie ingezet in de vorm van interne, *besloten* toepassingen (Private ENUM). Met de operationele ontplooiing van Public ENUM is in Nederland echter weinig voortgang geboekt.

De afgelopen maanden heeft SIDN intensief overleg gevoerd met belanghebbenden om binnen de Nederlandse Internet gemeenschap consensus te krijgen over de wijze waarop ENUM in het publieke domein kan worden ingericht. Bij deze overleggen waren onder meer betrokken: de Internet Society Nederland (ISOC), de Amsterdam Internet Exchange (AMS-IX) de Nederlandse Vereniging van BedrijfsTelecommunicatie Grootgebruikers (BTG) en de werkgeversvereniging VNO-NCW.

Voormelde partijen erkennen dat een uitrol van Public ENUM de Nederlandse industrie en Internetgemeenschap de mogelijkheid biedt ook internationaal een leidende rol te vervullen in een innovatieve ontwikkeling. Internationaal gezien neemt Nederland een bijzondere positie in vanwege de hoge penetratie van breedband Internettoegang en de sterke competitie op de telecommunicatiemarkt. Dit brengt ontwikkelingen zoals de invoering van VoIP en besloten ENUM (*Private ENUM*) in een versnelling. Daarmee groeit ook de behoefte aan de ontplooiing van Public ENUM. Deze publieke ENUM variant maakt vrije concurrentie mogelijk, voorkomt een wildgroei aan "standaarden" en eilandvorming en garandeert dat het gebruik van e164 telefoonnummers in lijn blijft met ITU standaarden en (inter)nationale wetgeving. Daarom dient zo spoedig mogelijk een *Public ENUM database* te worden ingericht en dient een open (consultatie)platform te worden gevormd waar geïnteresseerde partijen gezamenlijk de verdere inrichting van ENUM in Nederland kunnen uitwerken.

3 Positie SIDN

Marktpartijen die producten of diensten willen ontwikkelen op basis van Public ENUM kunnen pas starten als de ENUM zone (Tier-1) in Nederland operationeel is. SIDN wenst daarom het initiatief te nemen om deze registry functie voor de Nederlandse ENUM zone zo spoedig mogelijk te operationaliseren. Daartoe is de Stichting ENUM Nederland opgericht (zie paragrafen 3.9 en 4). SIDN is bewezen deskundig op het gebied van publiek en grootschalig DNS management en de ENUM registry functie sluit om de volgende redenen goed aan bij de huidige activiteiten van SIDN:

1. Het stimuleren van innovatieve DNS-toepassingen ten behoeve van de Nederlandse Internetgemeenschap sluit naadloos aan bij de (statutaire) doelstelling en werkwijze van SIDN.
2. In technisch en operationeel opzicht vertoont de ENUM registry functie sterke gelijkenis met SIDN's huidige taak als registry van het *.nl* top-level domein. SIDN beschikt over de infrastructuur, technische en business expertise (onder andere ten aanzien van privacy en security) om ENUM succesvol te operationaliseren.
3. SIDN is zeer ervaren met het ontwikkelen van doeltreffend, non-discriminair registratie- en uitgiftebeleid waarin betrokkenheid van belanghebbenden centraal staat. SIDN heeft bewezen uitstekend om te kunnen gaan met de unieke positie die de registry inneemt door onafhankelijkheid en zelfregulering.

4. Mondiale DNS-interoperabiliteit is (net zoals voor *.nl*) essentieel voor een goed functioneren van Public ENUM. SIDN heeft een prominent netwerk in de relevante technische en beleidsfora (o.a. ICANN, CENTR, IETF, RIPE), dat bij de verdere ontplooiing van ENUM van belang zal zijn.

4 Uitgangspunten

4.1 Aanbevelingen NLEG Rapport

Voorop staat dat SIDN zich bij de ontwikkeling van ENUM committeert aan de uitkomsten van het NLEG rapport. Wij onderschrijven de taken en verantwoordelijkheden die daarin zijn gedefinieerd voor de diverse rollen in het ENUM model, en in het bijzonder die van de registry.

4.2 Indirect Model

ENUM is primair een Internet / DNS toepassing (vgl. NLEG rapport). De kerntaken van de registry bestaan—vanwege het ontbreken van concurrentie op 'Tier-1' niveau—uit een zeer beperkt takenpakket, dat nagenoeg identiek aan het takenpakket voor het beheer van de *.nl* zone. Dit bestaat vooral uit: beheer DNS database en ontwikkeling bijbehorend registratiebeleid.

Ook zal het ENUM bedrijfsmodel, zoals beschreven in het NLEG rapport, sterke gelijkenissen vertonen met ons huidige bedrijfsmodel. Dit model is gebaseerd op een zgn. *indirect registratiemodel*. De registry onthoudt zich van activiteiten die concurrerend zijn met die van registrars en registranten. Zodoende wordt maximale ruimte gelaten voor marktwerking. Mede vanwege het grote succes van dit model, staat SIDN deze structuur eveneens voor bij de ontplooiing en exploitatie van ENUM.

4.3 Neutraliteit

SIDN hecht er grote waarde aan geen commerciële belangen te hebben binnen de industrie of de eindgebruikers die zij bedient. Voor de uitoefening van haar functie als registry overstijgt zij individuele belangen, en laat zij zich in beginsel leiden door het algemene belang van de locale Internetgemeenschap (conform RFC1591). Een voorbeeld daarvan is het recente Domeinnaamdebat 2006.

In haar bedrijfsvoering hanteert SIDN een strikte scheiding ten opzichte van de activiteiten van registrars en registranten. Ook ten aanzien van ENUM heeft SIDN geen gevestigde belangen die zich nadelig verhouden tot een initiatiefrol als ENUM registry. Vanuit deze neutrale positie streeft SIDN naar een actieve en brede participatie van belanghebbenden en marktpartijen in de operationalisering en ontwikkeling van Public ENUM (vgl. paragraaf 5).

4.4 Limitatieve scope

SIDN hecht grote waarde aan haar neutrale expert rol als Registry. In lijn met deze rol, beperkt SIDN haar focus tot de ontplooiing van ENUM toepassingen in *het publieke domein*. Uiteraard doet dit verder niets af aan de mogelijkheid van marktpartijen om private (interne) ENUM implementaties te ontwikkelen. Op het niveau van de commerciële, zakelijke exploitatie van ENUM diensten (dus Tier-2 en Tier-3 niveau) zal SIDN geen

activiteiten ontplooiën. Daar zal de betrokkenheid van SIDN zich beperken tot een non-discriminatoire, ondersteunende rol voor de markt in algemene zin.

4.5 Laagdrempelige toegang en marktwerking

Om ENUM succesvol te laten zijn, is een kritische massa van gebruikers vereist en daarom moeten registraties door het brede publiek eenvoudig kunnen plaatsvinden. De voorwaarden voor toegang tot de diensten moeten daarom een laagdrempelig, non-discriminatoire karakter hebben, met onder meer eenvoudige authenticatie- en registratievereisten. Ook zal snel een brede basis aan registrars moeten worden verkregen, teneinde innovatieve, dynamische marktwerking te krijgen. Daarvoor geldt eveneens de voorwaarde van een relatief laagdrempelige, non-discriminatoire toegang van marktpartijen. Om eindgebruikers van ENUM diensten uiteindelijk van deze innovatieve, dynamische marktwerking te laten genieten, moet worden veiliggesteld dat registranten vrijelijk kunnen kiezen (en wisselen) van registrar. Ook dit is vergelijkbaar met het beleid van *.nl* domeinnamen.

4.6 Kostengeoriënteerde tarieven

De door SIDN opgerichte Stichting ENUM Nederland heeft geen winstoogmerk. Vanwege haar unieke positie in het ENUM model, zal zij kostengeoriënteerde tarieven hanteren voor de diensten die zij levert aan registrars en op een toetsbare en transparante manier opereren (zie ook §4).

4.7 Continuïteit

Bij de introductie van ENUM in Nederland wordt van aanbieders en gebruikers een (aanzienlijke) investering gevraagd in een nieuwe dienst die zich nog dient te bewijzen. Om partijen bereid te vinden dergelijke investeringen te dragen, zal in ieder geval zekerheid geboden moeten worden over de continuïteit van registratie onder ENUM. Dit betreft zowel zekerheid en continuïteit van afzonderlijke registraties als zekerheid en continuïteit van de rol van de registry. Continuïteit is tevens van essentieel belang om ontwikkeling van producten en diensten te stimuleren door marktpartijen. Teneinde ENUM over tijd de gelegenheid te bieden zich te ontwikkelen, en partijen, waaronder SIDN, de gelegenheid te bieden de door hen verrichte investeringen terug te verdienen, gaat SIDN in beginsel uit van een verkrijging van de delegatie en een uitvoering van de ENUM registry taak voor onbepaalde tijd (zie ook paragraaf 3.11).

4.8 Geen veldproef, maar direct live

Op één punt stelt SIDN voor af te wijken van het NLEG rapport. Dat betreft de door de NLEG aanbevolen veldproef. Sinds het verschijnen van het rapport is in diverse landen succesvol aangetoond dat ENUM in technisch en operationeel opzicht functioneert. Vanuit dit oogpunt is de noodzaak voor een veldproef komen te vervallen. Verder lijkt het SIDN van belang om product- en dienstenontwikkeling te stimuleren door continuïteit en stabiliteit aan de markt en gebruikers te bieden. In buitenlandse veldproeven is gebleken dat marktpartijen pas innovatieve ENUM toepassingen gaan ontwikkelen als continuïteit en stabiliteit zijn gewaarborgd en ENUM diensten operationeel *in productie* zijn genomen. Om het moment van in productie name niet onnodig te vertragen, stelt SIDN voor na het

verkrijgen van de delegatie ENUM direct te operationaliseren, in samenwerking met het op te richten platform (vgl. paragraaf 5).

4.9 Scheiding van risico's

SIDN zal de ENUM delegatie en activiteiten plaatsen in een onafhankelijke stichting: Stichting ENUM Nederland (zie §4). Dit wordt gedaan om de eventuele bedrijfsrisico's van het .nl domein en het ENUM domein van elkaar te scheiden. Vanzelfsprekend zal ten behoeve van de ENUM activiteiten wel optimaal gebruik worden gemaakt van beschikbare kennis, infrastructuur en resources van SIDN.

4.10 Committent overheid en marktpartijen

Om van Public ENUM een succes te maken zal van de overheid en betrokken marktpartijen de nodige ondersteuning en stimulering worden geleverd. SIDN zal met een nog nader te bepalen onafhankelijke partij een communicatie- en overlegplatform inrichten om geïnteresseerde en belanghebbende marktpartijen een structuur te bieden om de ontwikkeling van Public ENUM te bespreken en een model voor de implementatie in Nederland vast te stellen (vgl. paragraaf 5).

4.11 Evaluatie en vervolg

ENUM is een technologie die nog in de kinderschoenen staat. Ondanks dat de vooruitzichten goed zijn, is er geen garantie voor een commercieel succes. Dit succes hangt onder andere af van internationale ontwikkelingen en de mate waarin producten en diensten op basis van Public ENUM worden ontwikkeld. Met de marktpartijen in het communicatieplatform zal een evaluatiemoment in de toekomst en evaluatiecriteria dienen te worden afgesproken over de voorwaarden waaronder de dienstverlening, in het bijzondere geval dat Public ENUM geen succes wordt, te beëindigen.

4.12 Convenant

SIDN/Stichting ENUM Nederland is graag bereid om de uitgangspunten in dit voorstel vast te leggen in een convenant met de overheid.

5 Stichting ENUM Nederland

SIDN heeft met als doel de ontwikkeling van publieke Nederlandse ENUM zone een onafhankelijke stichting opgericht: Stichting ENUM Nederland (zie ook paragraaf 4). Dit is gedaan om de eventuele bedrijfsrisico's van het .nl domein en het ENUM domein van elkaar te scheiden. Deze wederzijdse risicoscheiding is in het belang van zowel de gebruikers van .nl als van ENUM. Stichting ENUM Nederland wordt echter krachtig ondersteund door SIDN. Daarbij zorgt SIDN ervoor dat kennis, expertise en infrastructuur die bij SIDN aanwezig is, ook optimaal benut wordt in Stichting ENUM Nederland.

Ten aanzien van ENUM zal Stichting ENUM Nederland toetsbaar en transparant opereren, net als SIDN door middel van jaarverslaglegging, regulier overleg met registrars etc. Stichting ENUM Nederland zal voorts eenzelfde systeem van zelfregulering kennen als SIDN. De Raad van Commissarissen van Stichting ENUM Nederland bestaat uit leden van

de Raad van Toezicht van SIDN. Stichting ENUM Nederland zal gevestigd zijn en blijven in Nederland en opereren onder het Nederlandse recht.

De statuten van de Stichting ENUM Nederland zijn als bijlage toegevoegd.

6 ENUM Platform

Bij het implementeren van Public ENUM gaat Stichting ENUM Nederland uit van een actieve (brede) participatie van marktpartijen in de ontwikkeling van een business model voor ENUM in Nederland. Stichting ENUM Nederland zal dit realiseren door het inrichten van een open *ENUM platform*. De belangrijkste hoofdtaak van het platform is de begeleiding en evaluatie van de introductie van Public ENUM in Nederland, door middel van:

1. *Klankbordfunctie*: vaststellen van Public ENUM implementatiemodel, rollen en verantwoordelijkheden, maatschappelijke, politieke en technische implementatieaspecten, uitwisselen van ervaringen en probleemoplossing; en
2. *Bewustwording en stimulering*: verspreiden van kennis over ENUM en toepassingen in brede kring, betrekken van gebruikers en aanbieders bij Public ENUM en de stimulering van markt- en productontwikkeling.

Stichting ENUM Nederland zal direct na het verkrijgen van de delegatie voor de Nederlandse ENUM zone het initiatief nemen om met een nader te bepalen onafhankelijke partij een platform in te richten. Zoveel mogelijk zullen essentiële of mogelijk geïnteresseerde partijen en organisaties worden benaderd en uitgenodigd voor participatie aan het platform. Ook zal door middel van publicaties en het inrichten van een website, forum en mailinglijsten geïnteresseerde partijen de kans worden geboden zich aan te melden en te participeren.

SIDN en Stichting ENUM Nederland vertrouwen erop met dit voorstel een goed beeld te hebben gegeven van de uitgangspunten waaronder zij de Nederlandse ENUM zone wil operationaliseren en van de stappen die zij zal zetten na het verkrijgen van de Nederlandse ENUM delegatie. Zij vertrouwen erop dat het Ministerie van Economische Zaken instemt met de herdelegatie zodra zij hiertoe door de ITU wordt benaderd. Stichting ENUM Nederland kan vervolgens samen met belanghebbenden en geïnteresseerde marktpartijen Public ENUM in Nederland snel opstarten.

Vanzelfsprekend zijn SIDN/Stichting ENUM Nederland gaarne bereid om een en ander toe te lichten indien gewenst.

Arnhem, 31 augustus 2006.

SIDN/
Stichting ENUM Nederland
Utrechtseweg 310
Postbus 5022
6802 EA Arnhem

Bijlage:
Statuten Stichting ENUM Nederland